

# 2023

## JAARVERSLAG



## **INSTITUUT SLACHTOFFERS BEROEPSZIEKTEN DOOR GEVAARLIJKE STOFFEN (ISBG)**

Het **Instituut Slachtoffers Beroepsziekten door Gevaarlijke stoffen (ISBG)** adviseert de **Sociale Verzekeringsbank** over het recht op een tegemoetkoming voor slachtoffers met een beroepsziekte door gevaarlijke stoffen in het kader van de uitvoering van de **TSB-regeling**. Andere taken zijn voorlichting en verspreiding van kennis op het gebied van beroepsziekten door gevaarlijke stoffen. Het ISBG is in 2022 opgericht door organisaties van werkgevers en werknemers en het Verbond van Verzekeraars. Het ISBG werkt nauw samen met het **Instituut Asbestslachtoffers (IAS)**.

### **Colofon**

**Uitgave van Instituut Slachtoffers Beroepsziekten door Gevaarlijke Stoffen  
ISBG publicatie 2024/1**

### **Redactie**

Simone Aarendonk  
Dennis Derksen  
Emiel Rolink

### **Foto's Voorkant:**

1. Bloemstrooier met deeg: Veilig en gezond in het bakkersbedrijf
2. Autospuiters (Eugene Barmin – freepik.com)

**Foto's Interviews:** Wilco van Dijen Fotografie

### **Druk en vormgeving**

Quantes  
April 2024

## VOORWOORD 4

TSB-regeling van start 6  
Mini-symposium Beroepsziekten  
op een kruispunt 14

## VOORLICHTING 7

## KERNCIJFERS

Allergisch Beroepsastma 8  
CSE 10  
Longkanker door asbest 12

## BESTUUR EN ORGANISATIE/ PERSONALIA 16

## SUMMARY 17

## INTERVIEWS

Darnell Ramnath 5  
Maricella Korvemaker 9  
Willem van der Biezen 11  
Henk de Veen 13  
Rob van der Heijden 15

# VOORWOORD

Jaarlijks sterven in Nederland ongeveer 4.000 mensen als gevolg van beroepsziekten, waarvan circa 3.000 mensen als gevolg van blootstelling aan gevaarlijke stoffen op het werk. Voorts wordt een veelvoud aan mensen ziek. Slachtoffers van beroepsziekten hebben te maken met persoonlijk leed, gezondheidsschade, hogere zorgkosten, verlies van inkomsten. De Arbovisie 2040 van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geeft aan dat iedere dode of zieke door het werk er één teveel is en benoemt als doelstelling in het jaar 2040 te komen tot “zero death”. Een actief preventief beleid is hiervoor van groot belang. Voor de huidige slachtoffers van stoffengerelateerde beroepsziekten komt dit echter te laat. Een gang naar de rechter om schade te verhalen duurt lang en leidt vaak niet tot de gewenste erkenning.

Op 8 april 2022 is de Stichting Instituut Slachtoffers Beroepsziekten door Gevaarlijke stoffen (ISBG) opgericht met als doel het verlenen van diensten aan werknemers dan wel hun nabestaanden die betrokken zijn bij de gevolgen van beroepsziekten door gevaarlijke stoffen. Dit doel zal met name worden bereikt door het uitvoeren van de Regeling Tegemoetkoming Stoffengerelateerde Beroepsziekten (TSB). Deze regeling biedt slachtoffers middels een eenmalige financiële tegemoetkoming maatschappelijk erkenning voor hun beroepsziekte. Het ISBG is opgericht op initiatief van partijen die nauw zijn betrokken bij de Stichting Instituut Asbestslachtoffers (IAS). Het bestuur van het IAS kent dezelfde samenstelling als het bestuur van het ISBG. Beide organisaties opereren onder leiding van dezelfde directeur. Door de samenwerking met het IAS wordt gebruik gemaakt van een meer dan twintig jaar lange ervaring.

Het jaar 2023 stond in het teken van de start van de TSB-regeling, die per 1 januari 2023 van kracht is geworden voor allergisch beroepsastma, longkanker door asbest en de schildersziekte (ook wel OPS of CSE genoemd). Een woord van dank is bestemd voor allen die het werk van het ISBG mogelijk maken en hebben bijgedragen aan de start van het ISBG

en de uitvoering van de TSB-regeling. Het starten van een dergelijke regeling is een majeure operatie.

Onder meer door de relatieve onbekendheid van de regeling, zijn in 2023 minder aanmeldingen behandeld dan te voren was ingeschat. Om te komen tot een adequate instroom, meer toekenningen en een gestroomlijnd functionerende keten, vindt frequent overleg plaats met de ketenpartners: de Sociale Verzekeringsbank, Bureau Lexces en het Ministerie van SZW. Alsmede met de Cliëntenraad van het ISBG.

Het voorliggende jaarverslag geeft het verslag van de activiteiten van het ISBG. De voorzitter was de heer Van der Heijden. Vanwege het bereiken van de maximale zittingsduur is per 1 januari 2024 het voorzitterschap overgegaan naar ondergetekende. De directeur was de heer Jan Warning. Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is afscheid genomen van Jan Warning en per 1 januari 2024 is ondergetekende gestart als nieuwe directeur.

*Hugo Schouwink, voorzitter*

*Emiel Rolink, directeur*



# DARNELL RAMNATH (43)

OUD-PROCESOPERATOR MET ALLERGISCH BEROEPSASTMA

### **'Het is een hele opluchting om erkenning te krijgen'**

*'Darnell Ramnath uit Zoetermeer werkt lange tijd bij een bedrijf in de chemie. Als hier in 2016 een productie staat gepland waarbij een sensibiliserende stof zal worden gebruikt, ondergaan Ramnath en zijn collega's een uitgebreid onderzoek. Hij blijkt als enige uit de ploeg allergisch voor de stof. De toxicoloog adviseert om blootstelling zoveel mogelijk te vermijden. Toch wordt hij tijdens een avonddienst op de productie gezet. 'Onder protest, dat wel', blik hij terug. 'Ik had immers allergisch op de stof gereageerd, wat alom bekend was. Maar we waren sterk onderbezet, ik werd die avond echt voor het blok gezet.'*

*Tijdens de derde dienst gaat het mis. Als gevolg van een verstopte trechter loopt de container van de machine vol. Ramnath en een collega moeten de inhoud overhevelen naar een andere. In die container komt tijdens het aankoppelen de inhoud van de inmiddels ook volgelopen hopper met een plof terecht. Een enorme stofwolk is het gevolg. 'De stof kwam overal terecht, zelfs onder mijn masker. Toen ik even later mijn gezicht waste, zag ik een heftige huiduitslag in mijn gezicht, op mijn borst en hals.'*

*Ramnath mag van de leiding die avond niet naar de huisartsenpost. Hij moet zijn dienst uitzitten. Letterlijk, in de controlekamer van het bedrijf. Daar wordt hij steeds benauwder. Eenmaal thuis heeft hij last van een piepende ademhaling. Ramnath consulteert de bedrijfsarts, die hem voor een reeks allergietesten naar het ziekenhuis doorverwijst en de ziekmelding doet. Bij het bedrijf krijgt hij weinig begrip voor zijn situatie. Uiteindelijk krijgt hij vervangend werk in de logistiek en werkt daarna nog vijf jaar op het laad- en losterrein, maar vertrekt uiteindelijk als hij vanwege een overdracht van het bedrijf boventallig wordt verklaard. Hij wil beginnen met een coachopleiding om mensen te helpen om de balans tussen lichaam en geest terug te vinden.*

*Ramnath is allergisch voor alle denkbare soorten stof. Krijgt hij te veel binnen, dan klapt alles dicht. Een puffer geeft wat verlichting, maar de klachten zullen nooit meer weggaan. Als zijn vrouw een nieuwsbericht leest over de regeling TSB, seint zij haar man in. 'Fijn hoe het instituut de zaken zo netjes heeft geregeld', blik Ramnath terug. 'Met mijn behandelaar kon ik heel goed praten, het voelde echt vertrouwd. De aanvraag bij het ISBG heeft een paar maanden geduurd, terwijl de rechtszaak voor de aansprakelijkheid die ik tegen mijn oud-werkgever heb aangespannen al zeven jaar loopt. Als ik die zou winnen, dan moet ik de tegemoetkoming terugstorten. Maar met die zaak ga ik door tot het bittere eind, het is echt een morele kwestie geworden. Toch wil ik ook niet té vaak terugblikken op die nare tijd. De tegemoetkoming heeft geholpen om daarvan een heel stuk af te sluiten. Het is een hele opluchting om erkenning te krijgen van een deskundige partij die een objectief, neutraal oordeel velt.'*



# TSB-REGELING VAN START

'Het was een wat grijze, onbestemde dag. Een nieuwe werkdag begon, in alweer een nieuw kalenderjaar. Niets bijzonders. Dat gold voor de meeste mensen, maar niet voor iedereen. Voor enkelen was deze 2 januari 2023 juist een héél bijzondere werkdag. Dat waren de medewerkers belast met de uitvoering van de TSB-regeling.' Aldus directeur Jan Warning in zijn editorial voor de eerste nieuwsbrief van IAS en ISBG gezamenlijk in 2023.

'Om het historisch belang van 2 januari 2023 te schetsen moeten we terug in de geschiedenis. Sinds de jaren negentig van de vorige eeuw wordt er aandacht gevraagd voor het lot van mensen met een beroepsziekte. Dat mensen ziek worden of zelfs komen te overlijden als gevolg van hun werk is erg triest. Daar komt nog bij dat er geen voorziening is waar deze mensen terecht kunnen. Anders dan in het buitenland bestaan er in Nederland geen regelingen die zorgen voor compensatie of hulp bij het verkrijgen van een vorm van financiële erkenning. De enige uitzondering zijn de regelingen voor slachtoffers met de asbestziekten mesotheliom en asbestose en (sinds 2020) slachtoffers met de schildersziekte CSE.]

De afgelopen decennia verdween een wetsvoorstel over dit onderwerp in de prullenbak en kregen adviesaanvragen bij de SER geen meerderheid. Het is de verdienste van een commissie onder voorzitterschap van Ton Heerts dat er een doorbraak kwam. In 2020 adviseerde deze commissie om een tegemoetkoming van de overheid te verstrekken aan mensen met een ernstige beroepsziekte door gevaarlijke stoffen. Toenmalig staatssecretaris van Ark (SZW) besloot dit advies op te volgen. Zo is een nieuwe regeling geboren.

Op 1 januari werd de regeling Tegemoetkoming Stoffengerelateerde Beroepsziekten (TSB) van kracht. Vooralsnog geldt deze regeling voor drie beroepsziekten: longkanker door asbest, allergisch beroepsastma en CSE. Binnen afzienbare tijd zal deze lijst worden aangevuld.

En zo komt het dat op 2 januari deze heel bijzondere werkdag begon. Naast historisch was het ook buitengewoon spannend. Hoeveel mensen gaan zich melden? Weet men het ISBG te vinden? En blijft het ICT-systeem zonder storingen?

Aan het eind van deze eerste werkdag werd er opgelucht ademgehaald. Behoudens een klein technisch probleem en een enkele lastige vraag waren de uitvoeringsmedewerkers de dag zonder kleerscheuren doorgekomen. Men kon tevreden naar huis.'

Terugkijkend op het eerste jaar kunnen we concluderen dat het aantal aanmeldingen voor de regeling lager is dan verwacht. Dit geldt ook voor het aantal toekenningen van de tegemoetkoming. Dit is waarschijnlijk te wijten aan de relatieve onbekendheid van de regeling. Op pagina 8, 10 en 12 worden de kerncijfers voor de drie ziekten afzonderlijk toegelicht.



*Maandagochtend om 9.15 uur zit de uitvoeringsafdeling van het ISBG klaar om aanmeldingen te ontvangen.*

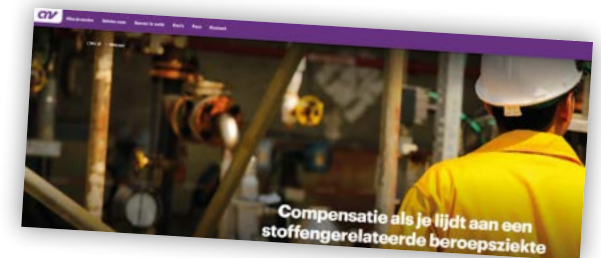
# VOORLICHTING

Aan bijna 700 abonnees zijn vier **nieuwsbrieven** verzonden met artikelen, editorials en nieuwsberichten over gevaarlijke stoffen en gezondheid. Op de website zijn in 2023 49 **nieuwsberichten** geplaatst. De startpagina van [www.isbg.nl](http://www.isbg.nl) wordt 10.500 keer bezocht. Begin 2023 zijn de **patiëntenfolders** Allergisch Beroepsastma en Longkanker door asbest gedistribueerd naar de longartsen en longpoli's van alle ziekenhuizen in Nederland. De voorlichting is gericht op de intermediairs: artsen en behandelaars van patiënten die kunnen beoordelen of hun patiënt een goede kans maakt om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming. Andere intermediaire organisaties zijn patiëntenverenigingen, vakbonden of werkgevers.

## Publiciteit ISBG/Regeling TSB

Door het jaar heen is publiciteit over ISBG cq. de Regeling TSB in zeker 105 bronnen waargenomen. De bronnen zijn zeer divers, van websites van advocatenkantoren,

landelijke media en vakmedia tot verenigingsmedia. De lijst is zeker niet compleet, Deze 105 bronnen zijn door het ISBG zelf waargenomen en waaraan door het ISBG veelal is bijgedragen of het initiatief voor is genomen. Daarnaast zijn door middel van presentaties bijdragen geleverd aan bijeenkomsten van instanties die betrokken zijn bij het instituut. Een opvallend moment is bijvoorbeeld 28 april als directeur Jan Warning op de FNV-bijeenkomst voor 'Workers' Memorial Day' spreekt. Bij deze gelegenheid is een **persbericht** verstuurd. Een ander opvallend moment is het **mini-symposium 'Beroepsziekten op een Kruispunt'** in de Raadzaal van de SER. Dit vond op 18 december plaats ter gelegenheid van het afscheid van directeur Jan Warning en bestuursvoorzitter Rob van der Heijden (meer hierover op pagina 14).



# Kerncijfers allergisch beroepsastma

## AFWIKKELING AANVRAGEN

Mensen met **allergisch beroepsastma** kunnen sinds januari 2023 een tegemoetkoming van € 22.839,- (2023) aanvragen via het Instituut Slachtoffers Beroepsziekten door Gevaarlijke stoffen (ISBG) op [www.isbg.nl](http://www.isbg.nl). Het ISBG adviseert de **Sociale Verzekeringsbank (SVB)** over het recht op de tegemoetkoming op grond van de **Regeling TSB**.

### Dossierontwikkeling

Het ISBG neemt in 2023 213 aanmeldingen in behandeling (Instroom). 128 aanmeldingen worden afgewikkeld (Uitstroom). De grafiek geeft de ontwikkeling per maand weer. Op 31 december zijn er nog 85 aanmeldingen in behandeling.

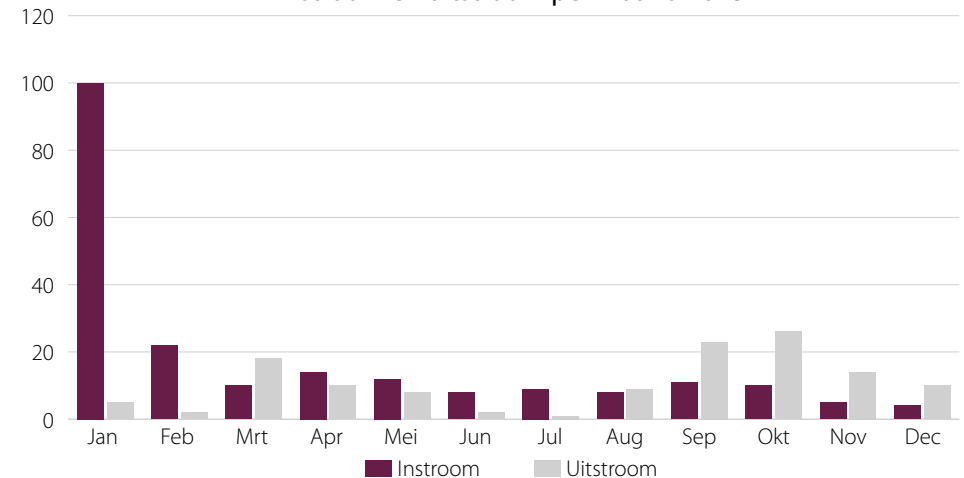
### Regeling Tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB)

In 2023 verstrekt het ISBG 99 adviezen aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in het kader van de Regeling TSB. Voor 76 mensen is het advies negatief (77%). 23 mensen hebben in 2023 de tegemoetkoming ontvangen. Het duurt gemiddeld 27 weken vanaf de aanvraag tot besluit SVB om de tegemoetkoming wel of niet toe te kennen.



*Bloemstrooier met deeg (Veilig en gezond in het bakkersbedrijf)*

Instroom en uitstroom per maand 2023





# MARICELLA KORVEMAKER

OUD-BROOD- EN BANKETBAKKER MET BAKKERSASTMA

### **'Iedereen die de term hoort, schiet spontaan in de lach'**

Lange tijd was het haar grote droom om patissier te worden. De Groningse vond het heerlijk om haar creativiteit los te laten op smakelijke taarten, gebakjes en cup cakes in allerlei prachtige vormen en kleuren. Ze loopt stage bij een patisserie en werkt drie jaar bij een brood- en banketbakker. Het afmeten, scheppen en zeven van de ingrediënten geeft veel verstuiving. Hoewel ze vaak benauwd is, gaat ze door met haar werk. 'Ik ben gewoon niet iemand die snel opgeeft. Al probeerde ik ondertussen wel wat aan de klachten te doen. Met het dragen van een mondkapje en door ervoor te zorgen dat de ingrediënten minder gingen stuiven. Maar het hielp eigenlijk niks.'

Op een dag gaat het mis. Als ze op het werk weer eens heel erg benauwd is geworden, besluit ze toch maar naar huis te gaan. Als ze de volgende dag wakker wordt, is het nog erger. 'Toen mijn vriend 's avonds thuis kwam waren mijn lippen zelfs al een beetje blauw. Daar moet je toch even mee naar een arts, zei hij verontrust. Van het bezoek aan het ziekenhuis weet ik niet veel meer. Alles werd ineens heel wazig. Ik weet nog dat ik in de wachtruimte zat. Opeens lag ik in een bed.'

De longarts omschrijft het achteraf als een combinatie van de na-effecten van een COVID-besmetting die ze enkele weken ervoor had gehad, griep en een flinke astma-aanval. Roggemeel en roggebloem blijken de grootste boosdoeners. In het Martini Ziekenhuis in Groningen wordt de diagnose bakkersastma gesteld. 'Een beroepsziekte waar ik zelf nog nooit van had gehoord. En niemand eigenlijk. Iedereen die de term hoort, schiet spontaan in de lach. Ben jij allergisch voor bloém?'

Als de diagnose is gesteld, is duidelijk dat ze haar geliefde werk voorgoed vaarwel moet zeggen. Korvemaker meldt zich bij het ISBG voor de tegemoetkoming. Ze is blij dat de longarts in het

ziekenhuis haar op de regeling heeft gewezen. 'Het was net nieuw in die tijd. Het fijne wist ze er niet van, maar raadde mij toch aan de website eens te bekijken. Na het doorlopen van de vragenlijst en het invullen van de formulieren kwam de huisbezoeker van het ISBG bij mij thuis. Samen hebben we het werk en de precieze blootstelling aan de ingrediënten in kaart gebracht.'

Voor haar dagelijkse broodwinning werkt ze nu op de bakkersafdeling van de HEMA. Van het gebak tot en met het brood komt alles voorverpakt binnen. Daardoor voelt ze zich met de dag beter. De tegemoetkoming wil ze reserveren voor een opleiding. 'Al weet ik nog niet zeker of ik echt terug ga naar school. Ook niet welke opleiding het zou moeten zijn. Misschien dat ik die stap ooit nog zet. Opleidingen zijn duur. Als ik het dan toch wil, is het goed dat ik het geld in elk geval heb!'



# AFWIKKELING AANVRAGEN

Mensen met **beroepsgerelateerde CSE/OPS** ook wel de schildersziekte genoemd kunnen sinds januari 2023 een tegemoetkoming van € 22.839,- (2023) aanvragen via het Instituut Slachtoffers Beroepsziekten door Gevaarlijke stoffen (ISBG) op [www.isbg.nl](http://www.isbg.nl). Het ISBG adviseert de **Sociale Verzekeringsbank (SVB)** over het recht op de tegemoetkoming op grond van de **Regeling TSB**.

## Dossierontwikkeling

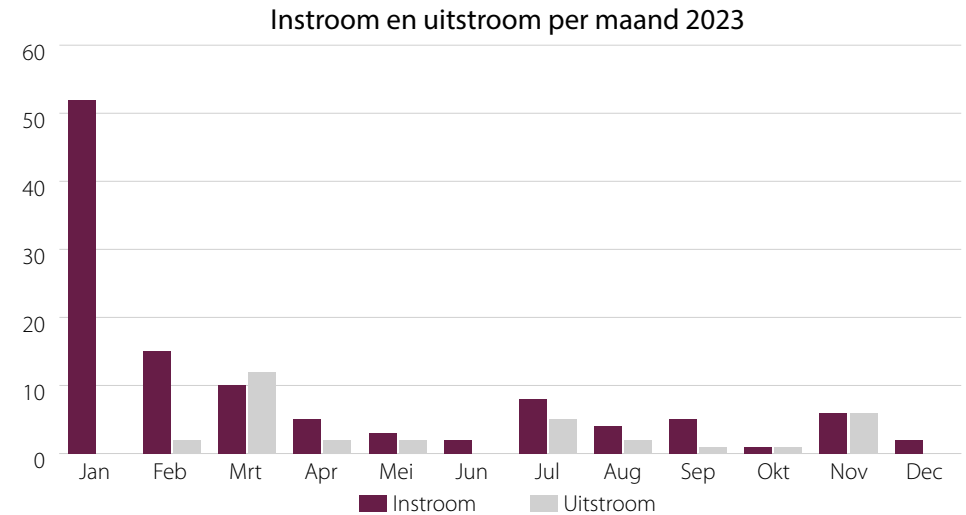
Het ISBG neemt in 2023 113 meldingen in behandeling (Instroom). 33 meldingen worden afgewikkeld (Uitstroom). De grafiek geeft de ontwikkeling per maand weer. Op 31 december zijn er nog 80 meldingen in behandeling.

## Regeling Tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB)

In 2023 verstrekt het ISBG 51 adviezen aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in het kader van de Regeling TSB. Voor 35 mensen is het advies negatief (69%). 16 mensen hebben in 2023 de tegemoetkoming ontvangen. Het duurt gemiddeld 32 weken vanaf de aanvraag tot besluit SVB om de tegemoetkoming wel of niet toe te kennen.



Pexels-pixabay-221027



Schilder spuit witte verf - Cookie studio on Freepik.com

# WILLEM VAN DER BIEZEN (58)

SCHILDER MET CSE

## **'Na het werk wist ik niet hoe ik thuis moest komen'**

*In de portemonnee van Willem van der Biezen zit een briefje waarop zijn postcode, e-mailadres en telefoonnummer staan geschreven. Dat kan handig zijn, voor als zijn geheugen hem weer eens in de steek laat. Dat hij lijdt aan 'de schildersziekte' en alle klachten die daarmee samenhangen, wijt hij aan de 27 jaar die hij voor hetzelfde bedrijf werkzaam is geweest. Vijftien was hij nog maar, toen hij er begon. 'We stonden de hele dag in de verfdamp. Als ik na een dag werken op de fiets stapte, wist ik vaak niet meer hoe ik thuis moest komen. Tegenwoordig mag de jeugd onder de achttien geen biertje meer, maar je wilt niet weten waar ik allemaal aan blootgesteld ben geweest.'*

*Van der Biezen loopt de deur bij de dokter niet plat. Als hij rond de veertig jaar oud is, verergeren de klachten. Zijn huisarts verwijst hem door naar een psychiater. Hij is namelijk steeds vaker moe en ook erg somber. 'Het gesprek kwam al snel op mijn werk. Hij vroeg: komen de klachten niet gewoon door het schilderen? Toen pas begon ik er een beetje over na te denken. Van depressiviteit heb ik nog steeds last. Thuis na het werk heb ik nergens puf voor, ik val zo op de bank in slaap.'*

*In 2006 stelt het Solvent Team in Amsterdam de diagnose CSE. Het komt niet als een verrassing. Van der Biezen heeft ondertussen al veel over de ziekte gelezen. De diagnose is ergens ook een opluchting. Zoals zoveel CSE-patiënten worden zijn klachten lange tijd afgeschilderd als flauwekul. 'Met mijn baas kon ik er niet over praten. Breek je een been, dan kan iedereen dat zien. Mijn klachten werden afgedaan alsof ik het mij allemaal inbeeldde. Maar toen ik de diagnose kreeg, stond het toch echt zwart op wit.' Van der Biezen krijgt een WSW-indicatie en werkt een tijdje bij het Leids sociaal klussenteam. Nu is hij in dienst bij een vastgoedbedrijf en werkt hij dertig uur per week aan monumentale panden. 'Ik kan er vanuit mijn woonplaats Valkenburg (ZH) op de fiets naartoe. Meestal werk ik alleen, met de radio op klassieke muziek.*

*Het werk is ook een afleiding voor mij. Ik heb geen energie voor hobby's of andere dingen. Wandelen met de hond is mijn enige bezigheid.'*

*Eind 2023 ontvangt Van der Biezen een tegemoetkoming vanuit de regeling TSB. 'Het is goed dat de regeling bestaat', zegt hij. 'Maar liever had ik gehad dat mijn ex-werkgever deze had betaald. Ook na de Vervangingsplicht in 2000 bleven we willens en wetens met de schadelijke verf werken. Nu betaalt de maatschappij mijn tegemoetkoming, dat is ergens oneerlijk. Hoe dan ook ben ik blij met de erkenning die eruit spreekt, want die heb ik lang niet gehad. Het geld zet ik vast. Ik wil door tot mijn 62e. Ik denk erover om samen met mijn vriendin naar een provincie buiten de Randstad te verhuizen. De rust en ruimte zullen mij goed doen.'*



# Kerncijfers Longkanker door asbest

## AFWIKKELING AANVRAGEN

Mensen met **longkanker door het werken met asbest** kunnen sinds januari 2023 een tegemoetkoming van € 22.839,- (2023) aanvragen via het Instituut Slachtoffers Beroepsziekten door Gevaarlijke stoffen (ISBG) op [www.isbg.nl](http://www.isbg.nl). Het ISBG adviseert de Sociale Verzekeringsbank (SVB) over het recht op de tegemoetkoming op grond van de Regeling TSB.

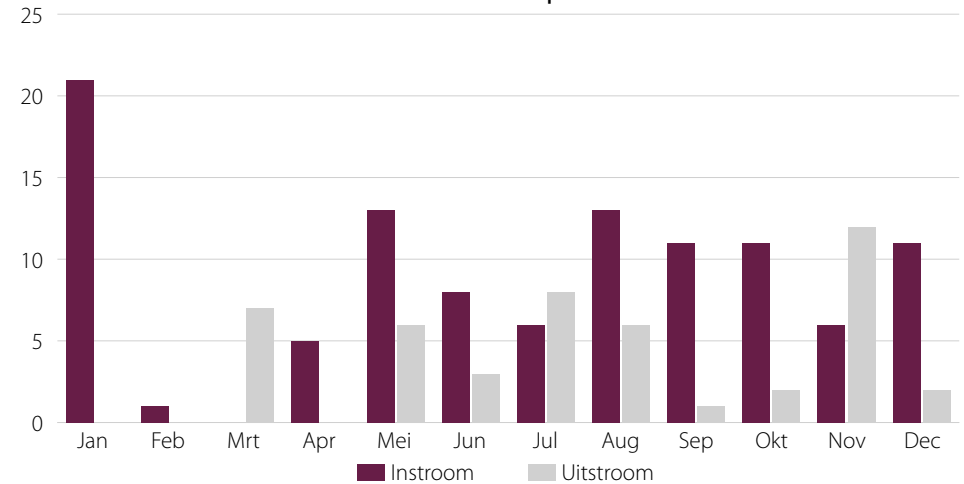
### Dossierontwikkeling

Het ISBG neemt in 2023 106 meldingen in behandeling. 47 meldingen worden afgewikkeld. Op 31 december zijn er nog 59 meldingen in behandeling.

### Regeling Tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB)

In 2023 verstrekt het ISBG 19 adviezen aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in het kader van de Regeling TSB. Voor 17 mensen is het advies negatief (90%). 2 slachtoffers hebben in 2023 de tegemoetkoming ontvangen. Het duurt gemiddeld 24 weken vanaf de aanvraag tot besluit SVB de tegemoetkoming wel of niet toe te kennen.

Instroom en uitstroom per maand 2023



*Bouwvakkers  
werken in 1971  
aan een viaduct  
(Gemeentearchief  
Utrecht 851595)*



# HENK DE VEEN

oud-bouwvakker en uitvoerder met longkanker door asbest

### **'De tegemoetkoming is voor veel mensen zeer welkom'**

*'De tegemoetkoming is voor veel mensen zeer welkom'*

*'Blijf ondanks alles tóch positief', is de oproep van Henk de Veen aan mensen die net als hij longkanker door asbest hebben. Toen hij de diagnose twee jaar geleden kreeg, besloot hij niet bij de pakken neer te gaan zitten. 'Want wat levert dat je op, niets toch?' De voormalig bouwvakker en uitvoerder uit het Drentse Gieteren is inmiddels hard op weg om volledig te herstellen van zijn ziekte. 'De immunotherapie slaat heel goed aan. Uit de laatste scan is gebleken dat ik voor 99 procent schoon ben. Toen we dat hoorden, zijn mijn vrouw en ik wel even gezellig uit eten gegaan!'*

*De Veen werkt zijn gehele loopbaan in de bouw. Zoals zoveel ondernemerskinderen begint hij bij het bedrijf van zijn vader. Hoewel hij het grootste deel van zijn loopbaan als uitvoerder zal werken -hij rondt op aandringen van zijn vader de opleiding al op twintigjarige leeftijd af- komt hij gedurende zijn eerste jaren als timmerman regelmatig met asbest in aanraking. 'Asbest werd voor van alles gebruikt. Niemand kende de gevaren, dus je bewerkte het materiaal gewoon. Vrijdagmiddag ruimden we de bouw op. Van het afvalhout maakten we een gezellig vuurtje. Brandde het eenmaal goed, dan gooiden we er nog een paar asbestplaten op. Want dat knapperde zo mooi. Er werd nooit bij nagedacht dat het gevaarlijk zou kunnen zijn. Het is ook niet eerlijk om iemand uit die tijd iets kwalijk te nemen.'*

*Tijdens zijn militaire dienstplicht werkt De Veen met nóg een berucht materiaal: Chroom-6 houdende verf. De Veen hoort van de financiële regeling voor ex-defensiepersoneel, maar denkt daar zelf weinig kans op te maken. Toch is zijn navraag bij de Sociale Verzekeringsbank niet vruchteloos. Hij verneemt dat er nog een regeling is, specifiek voor mensen met zijn beroepsziekte. De Veen is blij dat zijn aanvraag is goedgekeurd en de regeling er is.*

*'Mensen die met asbest hebben gewerkt, vinden hun oud-werkgevers niet meer zo snel. Het is vaak erg lang geleden. En begin maar eens een juridische zaak. Voor een hoop mensen die lijden aan een beroepsziekte is die stap veel te groot. Ik denk dat de tegemoetkoming voor veel mensen zeer welkom is.' Nu zijn herstel bijna een feit is, merkt De Veen dat de ziekte steeds minder zijn tol eist. Het aantal bezoeken aan het ziekenhuis wordt de komende tijd afgebouwd, tot uiteindelijk jaarlijks één keer. 'Het is natuurlijk heel cru, maar bij mensen met uitzaaingen is het een ander verhaal. Ik heb geluk gehad, al had ik het er in het begin moeilijk mee. Toch heb ik altijd goede hoop gehouden, de moed niet verloren. Je moet de kop er voor houden, zoals we hier in Drenthe zeggen. Ondanks alles tóch positief blijven, want je moet door. En dat heb ik gedaan.'*



## Afscheid Jan Warning en Rob van der Heijden

# MINI-SYMPOSIUM 'BEROEPSZIEKTEN OP EEN KRUISPUNT'

Welke richting moet het op met de financiële compensatie en erkenning van mensen die ernstig ziek zijn geworden als gevolg van hun werk? Zal het in de toekomst gaan om bemiddeling met oud-werkgevers en verzekeraars, zoals al jaren gebeurt voor asbestslachtoffers? Of is een uitbreiding nodig van de regeling voor een eenmalige financiële tegemoetkoming van de overheid, dus zónder bemiddeling? Over deze en andere vragen is uitvoerig gesproken tijdens het **mini-symposium 'Beroepsziekten op een kruispunt'** van het IAS en ISBG op maandag 18 december 2023 bij de SER in Den Haag.

Het centrale thema is tevens een knipoog naar het 'personele kruispunt' waarop beide instituten staan: het vertrek van Rob van der Heijden en Jan Warning, die acht jaar directeur was van het IAS en in 2022 ook directeur werd van het ISBG. Volgens Warning zijn we op het punt gekomen om een heldere keuze te maken tussen een algemene voorziening of de compensatie met een schadebedrag. Die laatste richting zal dan wel wat onderhoud nodig hebben. Bij een algemene voorziening zal diep in de buidel van de overheidsfinanciën moeten worden getast. 'Maar we kunnen ook rechtdoor', zei Warning. 'In mijn beleving gaat die weg naar preventie.'

De zes panelleden die tot slot van het symposium met elkaar in discussie gingen, waren het unaniem eens dat de focus sterker moet liggen op het voorkómen van beroepsziekten. Zij gingen daarnaast met elkaar in gesprek over de toekomstige inrichting van het compensatiestelsel voor beroepsziekten, wat de aanwezigen veel inspiratie en stof tot nadenken heeft gegeven. De panelleden waren: Hanneke van den Bout (ministerie SZW), Dick Heederik (Lexces), Ton Heerts (Commissie beroepsziekten), Kitty Jong (FNV), Richard Weurding (Verbond van Verzekeraars) en Mario van Mierlo (VNO-NCW). Het symposium stond onder leiding van dagvoorzitter Aleid Wolfsen.

Lees [hier](#) het uitgebreide verslag.



# ROB VAN DER HEIJDEN

VOORZITTER BESTUUR IAS EN ISBG

### Afscheid van een bevlogen voorzitter

Tijdens het mini-symposium 'Beroepsziekten op een kruispunt' nam Rob van der Heijden afscheid als voorzitter van het bestuur van het IAS en ISBG. In zijn voordracht dankte hij de organisaties die betrokken zijn bij de compensatieregelingen, de bestuursleden, de Raad van Toezicht en de medewerkers van de beide instituten. 'Ik had deze zestien betekenisvolle jaren niet willen missen,' aldus Van der Heijden, die in 2007 aantrad als voorzitter van het IAS-bestuur. 'De samenwerking tussen het instituut, de Raad van toezicht en het bestuur is al die jaren uitstekend geweest. Feilloos is natuurlijk geen enkele organisatie, problemen zijn er overal. Maar die zijn altijd op een constructieve wijze opgelost. Dat liep gewoon goed, wat ook opgaat voor de contacten die we onderhouden met de overheid.' In 1999 hebben toenmalig minister Donner van SZW en oud-minister Job de Ruiter aan de wieg gestaan van het IAS. Van der Heijden: 'Dat zijn mensen die prominent waren in het landelijke bestuur en het belangrijk genoeg vonden om aandacht te besteden aan de problematiek van de asbestslachtoffers. Dat betekent ook dat we een goede communicatie en samenwerking hebben met de Rijksoverheid, de departementen en de Sociale Verzekeringsbank die voor de uitkeringen zorgt. Dat heeft ertoe geleid dat de uitvoering van de regelingen voor asbestslachtoffers altijd heeft gefunctioneerd, zoals het indertijd was bedoeld in de regelgeving. Ook de medewerkers van het IAS onder leiding van de directie leveren voortreffelijk werk. Ze zijn allen toegewijd aan hun taken en erg betrokken bij de slachtoffers.'

In zijn jaren als voorzitter heeft Van der Heijden het IAS sterk zien ontwikkelen. 'Het ging er altijd om onze organisatie nog beter in te zetten, gerelateerd aan het belang van de slachtoffers. Sinds de oprichting is daar een heel stevige basis voor gelegd. Waar we daarnaast veel aandacht aan hebben besteed is de manier waarop specialisten in de ziekenhuizen hun patiënten informeren over het bestaan van de regelingen.

Het is zó belangrijk dat medici zich betrokken voelen bij het instituut dat de belangen behartigt van de familieleden en slachtoffers. Lang niet elke specialist denkt daar direct aan.'

In 2022 werd Van der Heijden tevens voorzitter van het ISBG-bestuur. 'Asbestose en mesotheliom zijn lang onze enige aandachtsgebieden geweest. Nu hebben we ook het ISBG dat zich richt op meerdere stoffengerelateerde beroepsziekten. We hebben deze dubbele functie zelf aangedragen bij de Rijksoverheid toen bekend werd dat er een nieuwe regeling zou komen. We realiseerden ons dat er meer ziektes zijn die makkelijk kunnen passen in onze werkzaamheden. Dat is de winst die we na zoveel jaren hebben geboekt.'

Van der Heijden vindt het ergens wel jammer dat het bestuurswerk stopt. 'Ik heb het elke dag met plezier gedaan en ik kijk met veel dankbaarheid terug. Maar er komt een moment dat je denkt: hoe lang zal ik nog doorgaan? Als je eenmaal 78 bent is het toch ook wel een keer mooi geweest?'



# BESTUUR EN ORGANISATIE/PERSONALIA

Het ISBG is een zelfstandige stichting. De stichting wordt geleid door een onafhankelijk bestuur en een directeur. De stichting werd opgericht op 8 april 2022 door acht maatschappelijke organisaties, die zijn vertegenwoordigd in de Raad van Advies.

## **Bestuur**

Rob van der Heijden, voorzitter (tot 31-12-2023)  
Leo Hartveld  
Marcel de Klerk  
Hugo Schouwink  
Karianne van de Stadt

## **Raad van Advies**

Aleid Wolfsen, voorzitter  
Aize de Boer (Cliëntenraad ISBG)  
Steve Fok (LTO Nederland)  
Thea Groenewoud (Kabinetssectoren en ZPW)  
Leon de Jong (CNV)  
Amerik Klapwijk (VCP)  
Nikki van der Knaap (Verbond van Verzekeraars)  
Mario van Mierlo (VNO-NCW en MKB-Nederland)  
Wim van Veelen (FNV)

## **Bureau**

Jan Warning, directeur (tot 31-12-2023)  
Onno Eskes, functioneel applicatiebeheerder/data-analist (vanaf 20-2-2023)  
Ramona van Heerebeek, beleidsmedewerker gevaarlijke stoffen (vanaf 1-7-2023)  
Henk Thuis, beleidsmedewerker gevaarlijke stoffen (tot 1-6-2023)  
Esther Koree, managementassistent (vanaf 1-6-2023)

## **Uitvoeringsteam:**

Simone Artz, hoofd dossieruitvoering,  
Ellen Geleijnse, senior dossierbehandelaar  
Desi Haag, dossierbehandelaar  
Annette Könemann, dossierbehandelaar  
Lilian van Belois, dossierbehandelaar (tot 1-11-2023)  
Bente Miltenburg, dossierbehandelaar

## **Huisbezoekers**

Petra Vermeer  
Peter Moosdorff  
Bianca van Rijswijk  
Jaap van Manen  
Frans de Beer (tot 31-12-2023)

## **Medisch adviseur**

Drs. H.A. Voogt

## **Medewerkers ISBG bij BSA Schaderegeling BV\***

Michelle Schild - Manager  
Nathasha Aalbrecht  
Lynne Kuipers

## **Huisbezoekers\***

Esmeralda van Doorn  
Jeanine Geijtenbeek  
Wilma Nab  
Jolanda Colli  
Petra Jongschaap  
Maaïke Reindsen  
Maaïke Terhorst  
Sandra Terweij

*\* De medewerkers van BSA Schaderegeling BV die per 31 december 2023 deel uitmaken van de uitvoeringsunit van het ISBG*



# SUMMARY

This report for 2023 gives a brief account of the first operational year of the Dutch Institute for Victims of Occupational Diseases caused by Exposure to Hazardous Substances (**ISBG**). As from 1 January 2023, employees, former employees and self-employed workers without employees can apply to ISBG for government financial compensation if they suffer from an occupational disease caused by hazardous substances. This compensation is granted under the Compensation Scheme for Substance-related Occupational Diseases (**TSB**) and amounts to €22.839,- in 2023. ISBG advises the Social Insurance Bank (**SVB**) about entitlement to this financial compensation.

Compensation can be claimed for the following 3 occupational diseases:

- Allergic occupational asthma
- Asbestos-related lung cancer
- Chronic solvent-induced encephalopathy (CSE, also known as 'painters' disease')

ISBG was founded in 2022 to implement the TSB scheme. It was set up on the initiative of the parties involved with the Institute for Asbestos Victims (IAS): employers organizations, trade unions and the Dutch Association of Insurers. There is close cooperation between IAS and ISBG, both on a personal and administrative level.

## Results of advice on allergic occupational asthma

In 2023, ISBG processes 213 applications (Inflow). 128 applications are finalized (Outflow). The inventory amounts to 85 files on December 31st. 99 assessment decisions under the TSB scheme were sent to the SVB. For 76 applicants, the advice is negative (77%). 23 applicants receive the allowance in 2023. On average, it takes 27 weeks from the start of the application until the SVB decides whether to grant the allowance or not.

## Results of advice on asbestos related lung cancer

In 2023, ISBG processes 106 applications (Inflow). 47 applications are finalized (Outflow). The inventory amounts to 59 files on December 31st. 19 assessment decisions under the TSB scheme were sent to the SVB. For 17 applicants, the advice is negative (90%). 2 applicants receive the allowance in 2023. On average, it takes 24 weeks from the start of the application until the SVB decides whether to grant the allowance or not.

## Results of advice on CSE

Until December 2022, individuals with CSE, also known as painter's disease or OPS could apply for compensation under the CSE scheme through the OPS desk operated by the Institute for Asbestos Victims (IAS). Since March 2020, IAS advised the Social Insurance Bank (SVB) on the eligibility for a one-time allowance of € 22.839,- (2023). Effective January 1, 2023, the CSE Scheme was replaced by the **TSB Scheme**. ISBG now advises the Social Insurance Bank (**SVB**) on entitlement to financial compensation under this scheme. In 2023, ISBG processes 113 applications (Inflow). 33 applications are finalized (Outflow). The inventory amounts to 80 files on December 31st. 51 assessment decisions under the TSB scheme were sent to the SVB. For 35 applicants, the advice is negative (77%). 16 applicants receive the allowance in 2023. On average, it takes 32 weeks from the start of the application until the SVB decides whether to grant the allowance or not.

**Stichting Instituut Slachtoffers Beroepsziekten  
door Gevaarlijke stoffen (ISBG)**  
[www.isbg.nl](http://www.isbg.nl)

**ISBG**

**Bezoekadres:**

Bezuidenhoutseweg 60  
2509 LK Den Haag  
Telefoon: 070 - 303 73 30  
E-mail: [info@isbg.nl](mailto:info@isbg.nl)

**Correspondentieadres:**

Postbus 625  
3300 AP Dordrecht  
Website: [www.isbg.nl](http://www.isbg.nl)

